

**НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ЗАРАХУВАННЯ)
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ),
ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ ТА ЇЇ СКЛАДАННЯ У
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

Розглянуто і схвалено на засіданні
Вченої ради інституту
Протокол № 5 від «27» травня 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок перезарахування (зарахування) результатів навчання (освітніх компонент), визначення академічної різниці та її складання у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі - Положення) регламентує порядок перезарахування (зарахування) результатів навчання (освітніх компонент), визначення академічної різниці та її складання у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі - Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України "Про освіту" від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Закону України "Про фахову передвищу освіту" від 06.06.2019 № 2745-VIII;
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579;
- Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 15.07.1996 № 245;
- Порядок продовження навчання осіб, які навчалися у вищих навчальних закладах, що розташовані у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 19.01.2017 № 74;
- Положення про організацію освітнього процесу у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»;
- Правил прийому на навчання до Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» на відповідний рік;
- Правил прийому на навчання до Відокремленого структурного підрозділу Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» на відповідний рік;
- Принципів Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація);

- Інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Інституту.

1.3. Положення застосовується для осіб, які:

- переводяться з інших закладів вищої освіти до Інституту/Фахового коледжу;

- навчаються в Інституті/Фаховому коледжі за рівнями освіти Фаховий молодший бакалавр, бакалавр, магістр і бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу в межах однієї галузі знань;

- переводяться з однієї форми навчання на іншу;

- бажають навчатися в Інституті одночасно за декількома освітніми програмами, а також одночасно у декількох закладах вищої освіти;

- продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання;

- поновлюються на навчання після відрахування;

- вступають до Інституту на основі освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) «Молодший спеціаліст» або освітньо-професійного ступеня (ОПС) «Фаховий молодший бакалавр» за відповідною спеціальністю і зараховуються на другий (третій) курс навчання за освітньо-професійною програмою (ОПП) підготовки фахівців ОС «Бакалавр» (згідно з пунктом 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту» нормативний термін навчання для зазначених осіб може зменшуватися до двох (трьох) років);

- мають базову (повну) вищу освіту і здобувають другу вищу освіту в Інституті;

- взяли участь у програмах академічної мобільності (взяли участь в освітньому процесі в ЗВО України або за кордоном), проходили навчальну, виробничу практику, проводили наукові дослідження з можливістю перезарахування в установленому порядку засвоєних навчальних дисциплін, практик тощо);

- отримали знання, здобуті за програмами неформальної освіти, які підтверджені відповідними документами (наприклад, вивчення англійської мови - сертифікатами рівня B1 і вище; навчання на курсах BAS (Business Automation Software) – сертифікат САБ (спілки автоматизаторів бізнесу); навчання на курсах Мережевої академії Cisco галузевим сертифікатом Cisco; навчання на курсах підготовки оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок – кваліфікаційне свідоцтво та ін. (стаття 8 пункт 3 Закону України «Про освіту»).

1.4. Положення застосовується в усіх навчальних підрозділах Інституту та Фахового коледжу.

1.5. Основні терміни та визначення:

- *Перезарахування* — це з'ясування відповідності змісту та обсягу освітньої компоненти, прослуханої за іншою освітньою програмою, до тієї, що зазначена у навчальному плані спеціальності Інституту (а не повторне складання екзамену чи заліку).

- *Академічна різниця* – це перелік освітніх компонент чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання відповідно до п. 1.3 цього Положення, не вивчала або вивчала не у повному обсязі (менше 70% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом підготовки здобувача в Інституті/Фахового коледжу).

Академічна різниця виникає як наслідок наявності академічних розбіжностей навчальних планів (перелік компонент, що не вивчалися) та академічних розбіжностей з освітніх компонент (перелік компонент, що опрацьовувались не у повному обсязі).

Академічною різницею не вважаються компоненти самостійного вибору студента.

Академічна розбіжність з навчальної дисципліни – це розбіжність за обсягом (менша кількість навчальних годин) або за формою підсумкового контролю (залік замість диференційованого заліку або екзамену), або за змістом дисципліни, за якою особа атестована раніше, та відповідної дисципліни чинного навчального плану.

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за ступенями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час

повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо.

2. ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ЗАРАХУВАННЯ) РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ)

2.1. Перезарахування (зарахування) результатів навчання (освітніх компонент) за результатами їх вивчення за іншими освітніми програмами не зменшує терміну навчання та відповідальності Інституту/Фахового коледжу за рівень знань випускників з усіх освітніх компонент, передбачених навчальним планом.

2.2. Перезарахування компонент за результатами їх вивчення за іншими освітніми програмами здійснюється на підставі академічної довідки, завіреної в установленому порядку або додатку до документа про освіту (вищу, передвищу), виданого освітнім закладом.

2.3. Перезарахування компонент, які здобуті за програмами неформальної та/або інформальної освіти, здійснюється за заявою здобувача на підставі підтверджувальних документів, сертифікатів.

2.4. Перезарахування (зарахування) результатів навчання здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять до навчального плану за яким навчається здобувач, з другого семестру. Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому згідно з навчального плану передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті розповсюджується, як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти навчального плану за виключенням бакалаврської роботи та кваліфікаційного екзамену. Зарахована може бути як освітня компонента повністю, так і її складові (змістовні модулі, окремі теми).

Перезарахування (зарахування) результатів навчання здобутих в неформальній та/або інформальній освіті здійснюється за підсумками їх оцінювання відповідно до Положення про визнання у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті.

2.5. Перезарахування освітніх компонент здійснюється керівником навчального відділу на підставі висновку Академічної різниці (Додаток 2), визначеної за результатами порівняння навчального плану, за яким студент буде навчатися в Інституті/Фаховому коледжі, та академічної довідки або додатку до документа про вищу освіту.

2.6. Особи, зазначені у п. 1.3, подають у навчальний відділ Інституту документи про вивчені та атестовані дисципліни, їх обсяги в годинах чи кредитах ЄКТС (додаток до диплому про вищу освіту, академічну довідку, сертифікати, кваліфікаційних свідоцтв, довідки тощо).

2.7. Перезарахування освітніх компонент здійснюється за таких умов:

- назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну відмінність, але обсяги, змістова частина навчальних програм та результати навчання не відрізняються;

- загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС) освітньої компоненти (модуля, теми), яку особа вивчала раніше, становить не менше 70 % обсягу освітньої компоненти, передбаченої навчальним планом підготовки студента в Інституті/Фаховому коледжі;

- декілька освітніх компонент, які особа вивчала раніше, у сукупності відповідають одній навчальній компоненті, передбаченій навчальним планом підготовки здобувача в Інституті;

- одна освітня компонента, яку особа вивчала раніше, за змістом та обсягом відповідає кільком освітнім компонентам, передбаченим навчальним планом підготовки здобувача в Інституті. (Додатки 1,2)

2.8. При перезарахуванні освітньої компоненти зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача. Якщо в академічній довідці здобувача, який вступив (поновився) на навчання, оцінки виставлені не за кредитно-модульною системою, то їх необхідно привести до чинної в Інституті шкали оцінювання. Якщо оцінка з освітньої компоненти складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок із декількох освітніх компонент, то вираховують середньозважену оцінку успішності з урахуванням обсягів відповідних складових освітніх компонент.

2.9. Експертна комісія формується наказом ректора Інституту. Експертна комісія розглядає надані особою документи про раніше здобуту освіту, порівнює програми освітніх компонент та надає мотивований висновок керівникові Інституту щодо:

- можливості перезарахування (зарахування) освітніх компонент;
- наявності академічних розбіжностей з дисциплін та необхідності додаткової атестації за окремими темами;

- неможливості перезарахування (зарахування) освітніх компонент.

Термін, упродовж якого розглядаються документи та приймається рішення щодо перезарахування (зарахування) освітніх компонент, не повинен перевищувати десяти днів.

2.10. Рішення про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін приймається, якщо:

- при порівнянні чинного навчального плану спеціальності та поданих особою документів назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну різницю;

- назви освітніх компонент відрізняються, але при порівнянні навчальних програм дисциплін співпадають змістовна частина та вимоги до знань, умінь і навичок студента;

- загальний обсяг годин, відведених на вивчення освітньої компоненти, не менший, ніж передбачений затвердженою у встановленому порядку освітньо-професійною програмою відповідної спеціальності;

- у навчальних планах, що порівнюються, форми підсумкового контролю з освітньої компоненти співпадають або форма звітності (контролю) з компоненти, яка складена особою, була вищою;

- на підставі наданого здобувачем документа з переліком та результатами вивчення освітніх компонент, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів, завіреного в установленому порядку в закладі-партнері;

- на підставі підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо), що є підставою для зарахування окремої лабораторної роботи, теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

2.11. У разі перезарахування (зарахування) освітньої компоненти її кредитний вимір має відповідати кредитному виміру цієї компоненти у чинному навчальному плані освітньої програми, при цьому залишаються

незмінними форма контролю та раніше здобута оцінка навчальних досягнень особи.

2.12. Зміна назви освітньої компоненти без зміни її обсягу, форми підсумкового контролю та змісту компоненти академічною розбіжністю з компоненти не вважається і вона може бути перезарахованою (зарахованою) ректором Інституту відповідно до вимог цього Положення.

2.13. У разі, якщо система оцінювання навчальних досягнень здобувача, за якою він раніше здобув оцінку, не відповідає системі оцінювання навчальних досягнень здобувачів у Інституті, здійснюється її переведення згідно відповідного Положення.

У разі, якщо навчальні досягнення особи з освітньої компоненти, що вивчалася нею раніше, були оцінені декількома оцінками, то при перезарахуванні (зарахуванні) такої освітньої компоненти виставляється середня зважена оцінка отриманих особою відповідних оцінок.

Рішення про визнання результатів навчання, здобутих за програмами неформальної освіти, приймає лектор дисципліни спільно з завідувачем кафедри за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо), які є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, лабораторної роботи, змістового модуля чи всього навчального курсу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

2.14. Здобувач має право відмовитися від перезарахування (зарахування) навчальної дисципліни, якщо її не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю або вивчати повторно.

2.15. Для здобувачів, які зараховані до навчального закладу на основі диплома ОКР молодший спеціаліст або ОПС фаховий молодший бакалавр, переводяться на навчання до Інституту з іншого вищого навчального закладу або з іншої освітньої програми Інституту, формування блоку освітніх компонент самостійного вибору здобувача відбувається за їх бажанням, водночас може здійснюватися зарахування раніше вивчених ними освітніх компонент, що не передбачені навчальним планом підготовки здобувача в Інституті.

2.16. Освітні компоненти зараховуються спільним рішенням Експертної комісії зі збереженням загального річного обсягу кредитів ЄКТС (годин) й з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

3.1. Академічна різниця визначається автоматично на підставі наказу ректора про переведення з інших вищих навчальних закладів, поновлення після академічної відпустки, вступ або повторне навчання, поновлення на навчання після відрахування.

3.2. Академічна різниця визначається шляхом порівняння навчального плану, за яким здійснюється підготовка, з документом, який було подано здобувачем, згідно з переліком п. 1.7 цього Положення.

3.3. Академічна різниця визначається навчальним відділом для здобувачів, що:

- переводяться з інших закладів вищої освіти до Інституту/Фахового коледжу (академічна різниця визначається навчальним відділом за порівнянням академічної довідки та навчального плану (НП) / робочих навчальних планів (РНП) відповідного року прийому);

- навчаються в Інституті за ступенем вищої освіти бакалавр та бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу в межах однієї галузі знань (академічна різниця визначається навчальним відділом на підставі порівняння навчальних планів спеціальностей та робочих навчальних планів відповідного року прийому);

- переводяться з однієї форми навчання на іншу (академічна різниця визначається навчальним відділом на підставі порівняння навчальних планів спеціальності/спеціалізації та робочих навчальних планів обох форм навчання відповідного року прийому);

- бажають навчатися в Інституті одночасно за декількома освітніми програмами, а також одночасно у декількох закладах вищої освіти (приймаються до Інституту, як правило, на 2-й курс, академічна різниця за вимогою приймальної комісії, визначається навчальним відділом на підставі робочих навчальних планів першого курсу попереднього року прийому, відповідної форми навчання);

- продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання (академічна різниця визначається навчальним відділом на підставі порівняння навчальної картки студента або навчальних та робочих навчальних планів спеціальності для відповідного року прийому до академічної відпустки з НП та РНП поточного навчального року);

- поновлюються на навчання після відрахування;
- вступають до Інституту на навчання за освітнім ступенем бакалавр на II-III курс на базі диплома молодшого спеціаліста або фахового молодшого бакалавра, у т.ч. за іншою спеціальністю (академічна різниця для вступників за спорідненою спеціальністю визначається навчальним відділом на підставі порівняння робочого навчального плану першого (першого та другого) курсу(ів) відповідного року прийому, відповідної форми навчання та додатку до диплома молодшого спеціаліста або фахового молодшого бакалавра.

3.4. Термін, визначення академічної різниці з освітніх компонент здійснюється експертною комісією Інституту, не повинен перевищувати десяти днів.

3.5. Особа, яка переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання в Інституті, ліквідує академічну різницю у терміни, визначені індивідуальним графіком ліквідації академічної різниці, як правило, до початку останньої заліково-екзаменаційної сесії останнього курсу.

3.6. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці є самостійна робота.

3.7. Особі, яка переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання в Інституті, з метою сприяння успішній ліквідації нею академічної різниці експертною комісією або завідувачем кафедри надається необхідна консультативно-роз'яснювальна допомога.

3.8. Кафедри, за якими закріплені освітні компоненти, що складають академічну різницю, надають необхідні навчально-методичні вказівки та рекомендації для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань осіб, які ліквідують академічну різницю.

3.9. Для складання академічної різниці, особи, яким її визначено, отримує завдання на відповідній кафедрі, вивчає навчальну дисципліну за індивідуальним графіком з опрацюванням усіх видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, під керівництвом викладача, який призначений завідувачем кафедри, і який буде приймати підсумковий семестровий контроль.

4. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

4.1. Підготовка матеріалів щодо перезарахування освітніх компонент та визначення академічної різниці покладається на навчальний відділ Інституту.

4.2. Особам, які мають академічну різницю, видаються відомості ліквідації академічної заборгованості (Додаток 2). Ліквідована академічна різниця, заповнені відомості повертаються до відповідних структурних підрозділів Інституту.

4.3. Викладач, якому здобувач складав академічну заборгованість з освітньої компоненти, заносить оцінку у заліково-екзаменаційні відомість з ліквідації академічної різниці. Закрита заліково-екзаменаційна відомість з ліквідації академічної різниці вноситься на розгляд Експертної комісії.

4.4. Висновки результатів перезарахування (зарахування) освітніх компонент та ліквідації академічної різниці відповідно до освітньої програми вносяться до навчальної картки здобувача, зведена відомість (висновок) про перезарахування (зарахування) освітніх компонент з відповідним рішенням ректора Інституту та заліково-екзаменаційні відомість з ліквідації академічної різниці вноситься до особової справи здобувача.

4.5. До залікової книжки та індивідуального навчального плану здобувача вносять записи про перезарахування (зарахування) освітніх компонент (результати складання заліків та екзаменів), які засвідчують підписом керівника навчального відділу Інституту.

4.6. У навчальній картці студента зазначають назву документа, на підставі якого проведено перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін, серію, номер, дату видачі та назву вищого навчального закладу, що його видав.

4.7. Оцінки проставляються за чинною в Інституті шкалою оцінювання.

4.8. Особи, які мають іноземні документи про освіту та приймаються на навчання в Інститут, повинні здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) в установленому порядку.

Ректору НРЗВО «Кам'янець-Подільський
Державний інститут» (Директору ВСП
«Кам'янець-Подільський фаховий коледж
НРЗВО «Кам'янець-Подільський
державний інститут»)

Голови експертної комісії

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ (ВИСНОВОК)
про перезарахування (зарахування) освітніх компонент
студенту (-ці)

групи _____, курсу _____, спеціальності _____

форма навчання _____ *Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (Відокремленого структурного підрозділу Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»)*

№ з/п	Навчальна дисципліна, яка зарахована (перезарахована)	Кількість кредитів ЄКТС	Оцінка		Підстава (вид, серія, номер, дата видачі та назву вищого навчального закладу, що його видав документ, згідно якого проведено перезарахування.	Примітка *у випадку, якщо навчальна дисципліна зараховується (пере зараховується як вибіркова
			За національною шкалою	За шкалою ЄКТС		

Голова експертної комісії

_____ (_____)

Члени експертної комісії

_____ (_____)

_____ (_____)

_____ (_____)

**НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

**ЗАЛІКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНА
ВІДОМІСТЬ З ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ №__**

студента (-ки)

групи _____, курсу _____, спеціальності _____

Освітня програма _____

форма навчання _____

№ з/п	Навчальна дисципліна, яка встановлена як академічна різниця	Кількість кредитів ЄКТС	Прізвище та ініціали викладача, якому складається академічна різниця	Форма підсумкового контролю	Дата складання	Оцінка		Підпис викладача
						За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	

Голова експертної комісії _____ (_____)

Дата видачі відомості «__» _____ 20 _____

*

Голова експертної комісії
_____ (_____)

Члени експертної комісії
_____
_____
_____ (_____) (_____) (_____)

* Підписується головою та членами експертної комісії після складання студентом академічної різниці